

Uitvoeringskaders Wet Bibob 2018

Auteur: Annika de Vries

Afdeling: Team Veiligheid en APV

Versienummer: 1.0

Datum: 18 oktober 2018

Corsanummer: T18.13621

Inleiding

Het doel van de toepassing van de Wet Bibob is het beschermen van de integriteit van het bestuursorgaan. Door de Wet Bibob toe te passen, geven we tegelijkertijd invulling aan de bestuurlijke aanpak van (georganiseerde) criminaliteit.

Het is de bevoegdheid en verantwoordelijkheid van het overheidsorgaan, in dit geval de gemeente, om het Bibob-instrument toe te passen. Vanwege de grote mate van bestuurlijke keuzevrijheid bij de toepassing van de Wet Bibob, heeft het de voorkeur dat de toepassing plaatsvindt op basis van een beleidsregel. In de beleidsregel Wet Bibob Lansingerland 2018 geeft de gemeente Lansingerland aan op welke wijze zij de Wet Bibob toepast. Dit schept duidelijkheid naar de burgers en ondernemers, die mogelijk te maken krijgen met een Bibob-toets.

Mogelijkheden Wet Bibob in de gemeente Lansingerland

De gemeente neemt tal van besluiten, waarbij bedrijven en natuurlijke personen betrokken zijn. Voorbeelden van besluiten zijn het verlenen van een vergunning of het verstrekken van een subsidie. Het gaat zowel om vergunningen die vanuit landelijke wetgeving verplicht zijn, als om vergunningen voortkomend uit een gemeentelijke verordening. Daarnaast treedt de gemeente ook op als private partij, zoals bij de verkoop van grond.

Door de Wet Bibob toe te passen, kan de gemeente zich beschermen tegen het ongewenst en/of onbewust faciliteren van criminele activiteiten. Om de wet te kunnen toepassen moet er in ieder geval sprake zijn van een overheid en een handeling (beschikking of privaatrechtelijke rechtshandeling), waarbij de overheid betrokken is. In de Wet Bibob staat welke handelingen vallen onder de wet en wanneer deze wel en niet inzetbaar is. De gemeente toetst vervolgens op grond van de Wet Bibob of er een risico bestaat dat er met criminele activiteiten verkregen voordeel benut wordt of strafbare feiten worden gepleegd. Dit is bij ernstig gevaar en bij gevaar in mindere mate grond om een vergunning te weigeren of een eerder afgegeven beschikking in te trekken.

Door de Wet Bibob toe te passen kan de gemeente Lansingerland malafide ondernemers weren en levert zij een bijdrage aan gezond en integer ondernemerschap, een gunstig vestigingsklimaat en een veilige leefomgeving.

Door tijdens een Bibob onderzoek kennis en expertise per beleidsveld in te zetten kunnen onderzoeken effectiever uitvoeren waardoor de mate van dienstverlening optimaal is.

Van smal naar breed Bibob beleid

Het meest recente Bibob beleid van de gemeente Lansingerland is van 2013 en heeft uitsluitend betrekking op horeca-inrichtingen. In 2007 vond een landelijke evaluatie plaats, die resulteerde in een wijziging van de Wet Bibob en aanpassing van het Bibob besluit. Op 1 juli 2013 trad de Evaluatie- en Uitbreidingswet Bibob in werking, waarmee de uitbreiding van de Bibob-bevoegdheden op diverse beleidsterreinen een feit werd.

In de gemeente Lansingerland ontstond de wens om een beleidsregel voor containerbeleid Bibob, met daaraan gekoppelde uitvoeringskaders, op te stellen om het instrument Bibob breed in te kunnen zetten. Daarnaast heeft een groot deel van de omliggende gemeenten al een dergelijk beleid en wil de gemeente Lansingerland voorkomen dat criminele activiteiten zich verplaatsen naar Lansingerland.

Afwijking is mogelijk

Deze beleidsregel geeft per beleidsveld aan hoe we omgaan met de Wet Bibob. De gemaakte keuzes in dit beleid stellen kaders wanneer de gemeente Lansingerland standaard wel of geen Bibob-toets uitvoert. Uiteraard is het altijd mogelijk om, als daar aanleiding toe is, een Bibob-toets uit te voeren.

Reguliere gronden gaan voor de Wet Bibob

Verder geldt dat we altijd eerst gebruik maken van reguliere weigerings- en intrekkinggronden. Wanneer deze onvoldoende mogelijkheden bieden, dan gaan we over tot het toepassen van de Wet Bibob.

Toekomstige aanvullingen

Op een aantal beleidsvelden is momenteel geen verordening aanwezig, waardoor de Wet Bibob niet toepasbaar is. Een voorbeeld hiervan is een verordening rondom speelautomatenhallen. Momenteel is deze er niet, maar mogelijk komt deze er in de toekomst wel. Mochten we deze in de toekomst krijgen dan is de Wet Bibob toepasbaar. Om de Wet Bibob toe te kunnen passen moet de Wet Bibob wel in de verordening genoemd worden. Ook moet worden verwezen naar de beleidsregel Wet Bibob Lansingerland 2018 en moet worden aangegeven hoe we de Wet Bibob toepassen. Voor de volledigheid is het raadzaam om de beleidsregel Wet Bibob Lansingerland 2018 ook op dat punt aan te vullen.

Leeswijzer

In dit document leest u de uitvoeringskaders van de Wet Bibob van de gemeente Lansingerland. Hoofdstuk 1 is een inleidend hoofdstuk, waaruit blijkt op welke handelingen de Wet Bibob van toepassing is, wat de rol is van de Bibob-coördinator en welke uitsluitingen er zijn. In hoofdstuk 2 komen de beleidsvelden aan bod, waar de gemeente de Wet Bibob kan toepassen en welke wetgeving er landelijk en lokaal is om dit te ondersteunen. Hoofdstuk 3 beschrijft wanneer we de Wet Bibob inzetten, waarna hoofdstuk 4 afsluit met een stappenplan en de termijnen.

Hoofdstuk 1: Handelingen waarop de Wet Bibob van toepassing is

Inleiding

Door de Wet Bibob toe te passen ontstaat de mogelijkheid om bijvoorbeeld een vergunning te weigeren of een eerder gegeven beschikking in te trekken als we hiermee mogelijk (georganiseerde) criminaliteit voorkomen. Het is dus van belang te weten wanneer de Wet Bibob inzetbaar is en aan welke voorwaarden voldaan moet zijn.

Anders dan bij vergunningen geldt bij aanbestedingen dat de uitkomst van de toets geen weigeringsgrond is, maar een of meerdere uitsluitingsgronden kan versterken. Daarbij geldt de voorwaarde dat in de aanbestedingsdocumenten staat dat de Wet Bibob toepasbaar is.

Soorten handeling

Voor de toepassing van de Wet Bibob moet er altijd sprake zijn van een handeling. Op hoofdlijnen zijn er drie type handelingen te onderscheiden:

- handeling van de lokale overheid (gemeentelijke vergunning/ontheffing/beschikking/toekenning);
- privaatrechtelijke rechtshandeling door de overheid (bijvoorbeeld bij vastgoed- en grondtransacties en aanbestedingen);
- overige beschikkingen door een Minister of een Autoriteit (deze worden in dit beleid buiten beschouwing gelaten aangezien ze niet tot de beslissingsbevoegdheid van de gemeente behoren).

Relatie vergunning - exploitatie of bedrijfsvoering

Bij lokale vergunningen is de Wet Bibob alleen toepasbaar als de vergunning (of ontheffing) betrekking heeft op een bedrijf of een inrichting. Dit betekent concreet dat de vergunningaanvraag een relatie moet hebben met de exploitatie of bedrijfsvoering van een inrichting of bedrijf. Een aanvraag voor een kapvergunning door een bedrijf valt bijvoorbeeld niet onder de Wet Bibob. Een ontheffing voor de Winkeltijdenwet wel.

Verantwoordelijkheden ambtenaren

De ambtenaren zijn per beleidsveld verantwoordelijk voor de eerste handelingen in het Bibob-traject. Bij toepassing van de Wet Bibob laten zij de vastgestelde formulieren invullen, bekijken de ingevulde formulieren, raadplegen de openbare bronnen en vragen informatie op bij de politie. Op basis daarvan bepaalt de ambtenaar of er signalen of er vermoedens zijn op grond waarvan de volgende fase van het onderzoek start.

Bij signalen of vermoedens, betrekken de individuele ambtenaren de Bibob coördinator. Samen bekijken zij de aanvraag en de ingevulde formulieren. Op het moment dat er standaard geen Bibob-toets gedaan wordt, maar er zijn toch vermoedens of signalen, dan stellen zij gezamenlijk vast of er voldoende aanleiding is om alsnog een Bibob-toets te verrichten. De Bibob coördinator sluit in dat geval ook aan bij gesprekken met de betrokkene.

Wanneer er geen signalen zijn, dan voert de ambtenaar het gesprek zelfstandig. Indien er op enig moment vermoedens zijn dat er mogelijk iets niet klopt in de aanvraag, dan kan de ambtenaar op ieder moment contact opnemen met de Bibob coördinator voor advies of hulp.

Bibob coördinator

De Bibob coördinator is een veiligheidsadviseur van het Team Veiligheid & APV. De coördinator stelt vast of opschaling naar het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (verder RIEC genoemd) nodig is. Het RIEC kan vaak meer tijd besteden aan de casus, heeft meer ervaring en kennis in huis en werkt met convenanten o.a. met de belastingdienst. Het RIEC kan dus rechtstreeks informatie opvragen bij de Belastingdienst en de politie en kan hierdoor over meer informatie beschikken. Hierdoor kunnen zij net

iets sneller en dieper onderzoek verrichten. Daarna bepaalt de coördinator, in overleg met het RIEC, of doorzetten naar het Landelijk Bureau Bibob wenselijk of noodzakelijk is.

Op het moment dat de Bibob coördinator niet aanwezig is, wordt deze vervangen door een van de veiligheidsadviseurs van Team Veiligheid en APV.

Uitsluitingen toepassing Wet Bibob

De Wet Bibob wordt niet toegepast als de aanvraag komt van, of de transactie aangegaan wordt met:

- overheidsinstanties;
- semioverheidsinstanties¹;
- toegelaten woning(bouw)corporaties²;
- terrein behorende organisaties (zoals bijvoorbeeld Staatsbosbeheer of Natuurmonumenten);
- door het college van burgemeester en wethouders (hierna college) bij (specifiek) besluit aangewezen aanvragers³.
- Een beursgenoteerd bedrijf.

¹ Semioverheid is een algemene aanduiding voor allerlei soorten overheidsorganisaties, die “dicht tegen de overheid aan zitten”. Voorbeelden zijn energie, openbaar vervoer, scholen. Kenmerken van semioverheid is dat er sprake is van:

- a. wettelijke taken en/of het dienen van een uitgesproken publiek belang en
- b. een (flinke) publieke financiering.

² Toegelaten door de Minister van Volkshuisvesting conform het Woningbesluit 1932 op basis van een verstrekte vergunning

³ Bijvoorbeeld PPS-constructies van particuliere ondernemingen en overheid

Hoofdstuk 2: Beleidsvelden

Het is belangrijk om te weten op welke vergunningen/ontheffingen/beschikkingen/toekenningen de Wet Bibob toepasbaar is en waar wij het willen inzetten. Voor de gemeente Lansingerland is op de volgende beleidsvelden de Wet Bibob van toepassing (beleidsveld op alfabetische volgorde weergegeven):

<i>Beleidsveld</i>	<i>Wetgeving</i>
Aanbestedingen / inkoop	- Inkoop-en aanbestedingsbeleid Lansingerland 2017
Bouwwerken	- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO): artikelen 2.1, 2.17 en 2.20
Coffeeshops	- Nulbeleid coffeeshops Lansingerland 2013
Evenementen	- Evenementenbeleid Lansingerland 2011 - APV: Artikelen 2:24, 2:25 en 2:26
Horeca inrichtingen	- Drank- en Horecawet: Artikel 3 (en 27,30a en 31) - APV: Artikelen 2:27 tot en met 2:34
Huisvesting	- Huisvestingswet 2014: Artikel 21, 22 en 25 - Verordening woonruimtebemiddeling regio Rotterdam 2015, gemeente Lansingerland
Milieu	- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO): artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e (omgevingsvergunning) - artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i (omgevingsvergunning beperkte milieutoets OBM)
Seksinrichtingen	- APV: Artikelen 3:1 tot en met 3:20
Speelautomatenhallen	- Wet op de kansspelen: Artikel 30b - APV: Artikelen 2:39 en 2:40
Subsidies	- Algemene subsidieverordening Lansingerland 2018
Vastgoed- en grondtransacties door gemeente	- artikel 5a van de Wet Bibob - koop-en huur overeenkomstengemeente
Vuurwerk (opslag en verkoop)	- APV: Artikel 2:72

Naast deze beleidsvelden wezen wij een aantal risicogebieden aan, waar we de Wet Bibob kunnen en willen toepassen. Dit zijn terreinen waar veel gebeurt, de omloopsnelheid van bedrijven groot is, in de afgelopen periode meerdere incidenten plaatsvonden en weinig zicht is op de bedrijvigheid die achter de voordeur plaatsvindt.

Het gaat om de volgende gebieden:

- Bedrijventerrein De Hoefslag in Bleiswijk;
- Prisma bedrijvenpark in Bleiswijk;
- Bedrijventerreinen Oudeland in Berkel en Rodenrijs;
- Bedrijventerrein Weg en Land, Bergschenhoek;
- Noordeindseweg in Berkel en Rodenrijs;
- Jan van der Heydenstraat in Bleiswijk.

Hoofdstuk 3: Wet Bibob per beleidsveld

Nu de beleidsvelden, waarop de Wet Bibob in de gemeente Lansingerland inzetbaar is bekend zijn, is het van belang om per beleidsveld vast te stellen wat het beleid is. Daarbij kunnen we standaard toetsen, standaard niet toetsen of toetsen bij aanleiding.

Wat is toetsen bij aanleiding?

1. eigen ambtelijke informatie en/of
2. informatie verkregen vanuit het OM conform artikel 26 van de wet (OM-tip) en/of
3. informatie verkregen van een of meerdere partners binnen het RIEC en/of
4. informatie verkregen van het Landelijk Bureau Bibob

In onderstaande tabel staat een overzicht met welke keuze de gemeente per beleidsveld maakt. Onder de tabel staat een nadere toelichting op deze keuze.

<i>Beleidsveld</i>	<i>Keuze toepassing Wet Bibob</i>
Aanbestedingen/inkoop	- Alleen toetsen bij aanleiding in 3 sectoren (bouw, milieu, ICT)
Bouwwerken	- Standaard toetsen bij bouwwerken met een bouwsom van € 500.000,- of hoger - Standaard toetsen bij de volgende risico-categorieën: horeca-en seksinrichtingen, smart-, head- en growshops, wellnessbranche, autobranche, opkopers in gebruikte of ongeregelde goederen, sloopbedrijven, in-en exportbedrijven, motorclubs, fitnesscentra en belwinkels
Coffeeshops	- Niet van toepassing (nulbeleid) - Standaard toetsen (indien het beleid 1 of meerdere coffeeshops toestaat)
Evenementen	- Standaard niet toetsen - Bij evenementen gericht op motorgangs / vechtsportgala - wedstrijd of demonstratie en (dance)events waar de integriteit en transparantie rondom organisatiestructuur, zeggenschap en financiële geldstromen ondoorzichtig zijn wordt standaard getoetst
Horeca inrichtingen	- Standaard toetsen - Para commerciële instellingen zoals genoemd in artikel 4 van de Dranken Horecawet toetsen bij aanleiding
Huisvesting	- Standaard toetsen bij omzetting en splitsing / woonvorming van panden - Standaard niet toetsen bij samenvoegen en onttrekken
Milieu	- De Dienst centraal milieubeheer Rijnmond (DCMR) voert vooronderzoek uit bij alle aanvragen. Alleen bij aanleiding volgt een Bibob-toets - Extra aandacht is er voor de volgende risicocategorieën opnemen: transportsector, vuurwerkhandel, auto demontage OBM, op- en overslagbedrijven, afvalbedrijven, inrichtingen voor gebruik en/of opslag van wapens en munitie, tank- en transportreinigingsbedrijven, producenten en leveranciers van bunkerbrandstoffen, inrichtingen waar met meststoffen wordt gewerkt
Seksinrichtingen	- Standaard toetsen
Speelautomatenhallen/	- Hallen, standaard niet toetsen (geen beleid)

kansspelautomaten	- Hallen, standaard toetsen zodra het beleid 1 of meerdere speelautomatenhallen toestaat - Losse aanvraag speelautomaten, afhankelijk van moment van indienen van aanvraag (separaat of gelijk met exploitatievergunning)
Subsidies	- Alleen toetsen bij aanleiding
Vastgoed- en grondtransacties door gemeente	- Standaard toetsen bij de volgende risico categorieën horeca, coffeeshop, seksinrichtingen, speelautomaten(hallen) - Bij aanleiding toetsen in gevallen met een hoge mate van complexiteit is, behorende tot een risicogebied en/of risicocategorie, hoge mate van complexiteit met betrekking tot de bedrijfsstructuur, exceptioneel financieel risico voor de gemeente
Vuurwerk (opslag en verkoop)	- DCMR geeft advies, gemeente voert op basis van dat advies bij aanleiding een Bibob-toets uit

Bouwwerken

De gemeente ontvangt aanvragen voor omgevingsvergunningen (WABO) in het kader van onder andere bouwen. De gemeente kiest ervoor om de Wet Bibob gericht toe te passen zodra de bouwsom € 500.000,- of hoger is of voor bouwwerken vallend in de benoemde risicocategorieën.

Coffeeshopbeleid

Coffeeshops staan, vanwege de inkoop van softdrugs, logischerwijs in contact met illegaliteit. In de gemeente Lansingerland is echter een nulbeleid van toepassing. Dit betekent dat de gemeente ervoor kiest om de vestiging van coffeeshops niet toe te staan binnen de gemeentegrenzen van Lansingerland. De gemeente wijst een aanvraag dus op grond van dit beleid af. Op het moment dat de vestiging van coffeeshops in de toekomst wel mogelijk is, voeren wij standaard een Bibob-toets uit.

Evenementen

In de gemeente vinden veel evenementen plaats van verschillende aard en omvang en met verschillende doelgroepen. In het evenementenbeleid is vastgelegd waaraan de evenementen en dus de organisatie moeten voldoen en zijn ook maatregelen genomen om de veiligheid rondom en tijdens de evenementen te waarborgen. Evenementen worden niet getoetst, tenzij deze vallen onder de genoemde uitzonderingen.

Horeca inrichtingen

Op het gebied van de Drank- en Horecawet en exploitatievergunningen deed de gemeente Lansingerland al veel ervaring op met de toepassing van de Wet Bibob. Een aantal keer was een toets op grond van de Wet Bibob aanleiding om de vergunning te weigeren. Standaard toetsen wij alle aanvragen om Drank- en Horecawet- en exploitatievergunningen, tenzij het gaat om paracommerciële horeca-instellingen als bedoeld in artikel 4 van de Drank- en horecawet waarvan de horeca in eigen beheer is en niet is verpacht. Voorbeelden zijn een dorpshuis, buurthuis of kantine van een sportvereniging. Hier passen we alleen bij aanleiding de Wet Bibob toe.

Huisvestingswet

De huisvestingsverordening regelt naast woonruimtebemiddeling ook de vergunningen die nodig zijn om panden te splitsen, samen te voegen, te onttrekken en om te zetten. Met name bij omzetting, waarbij een woning omgebouwd wordt naar meerdere kamers met een gezamenlijke algemene ruimte (kamerverhuur), blijkt dat er regelmatig misstanden voorkomen zoals huisjesmelkerij of woonfraude. In die gevallen exploiteert men woonruimte veelal met als doel een zo hoog mogelijke opbrengst te krijgen, waarbij men de grenzen regelmatig opzoekt of zelfs overschrijdt. Voorbeelden zijn onrechtmatig gebruik,

overbewoning, achterstallig onderhoud, brandonveiligheid enzovoorts.

In de huisvestingsverordening wordt de Wet Bibob nog niet genoemd, waarmee toepassing nog niet mogelijk is. De huisvestingsverordening wordt daarop aangepast, zodat we de Wet Bibob wel kunnen toepassen. Bij omzetting, splitsing/woonvorming van woningen/panden gaan wij standaard een Bibob-toets uitvoeren en bij samenvoegen/onttrekken passen wij alleen bij aanleiding een Bibob-toets toe.

Milieu

Bij het beleidsveld milieu onderscheiden wij op hoofdlijnen twee mogelijke gronden voor aanvragen waarop de Wet Bibob toepasbaar is, de omgevingsvergunningen en omgevingsvergunning beperkte milieutoets. De vergunningverlening is gemandateerd aan DCMR. De DCMR hanteert bij elke aanvraag een werkwijze, waarbij al een eerste controle plaatsvindt. Als de uitkomst van deze controle uitwijst dat er een risico bestaat dat er middels criminele activiteiten een voordeel benut wordt of strafbare feiten worden gepleegd, dan leidt dit tot het uitvoeren van een Bibob-toets.

De DCMR is gemandateerd om de omgevingsvergunning voor de Activiteit Milieu, de in het Bor aangewezen activiteiten en de OBM af te geven. Alleen wanneer uit de eerste controle blijkt dat er een risico is, voert DCMR een Bibob-toets uit. De toepassing is dus alleen bij aanleiding, waarbij extra aandacht is voor de risicogebieden en risicocategorieën.

Seksinrichtingen

De APV reguleert op welke wijze seksinrichtingen een vergunning kunnen krijgen voor hun exploitatie in de gemeente. Er zijn geen richtlijnen opgesteld over het aantal en de concentratie van seksinrichtingen. Seksinrichtingen behoren tot branches met een risico.

Speelautomatenhallen / kansspelautomaten

Er is geen speelautomatenverordening in de gemeente Lansingerland. Dit betekent dat het niet mogelijk is om speelautomatenhallen te vestigen binnen de gemeentegrenzen. In de APV zijn bepalingen opgenomen die de mogelijkheid bieden om maximaal 2 kansspelautomaten te plaatsen in een hoogdrempelige inrichting op voorwaarde dat er een Drank- en Horecawetvergunning verleend is en de feitelijke bedrijfsvoering ook hoogdrempelig is.

Op het moment dat de aanvraag voor plaatsing van kansspelautomaten gelijktijdig met de aanvraag van een Drank- en Horecawetvergunning plaatsvindt, dan wordt dit onder het regime van de horeca-inrichtingen meegenomen. Het kan ook zijn dat een ondernemer enige tijd na de aanvraag van de Drank- en Horecawetvergunning alsnog kansspelautomaten wilt plaatsen. In dat geval voeren wij standaard een Bibob-toets uit.

Subsidies

De gemeente subsidieert een relatief groot aantal partijen, waarbij de omvang van de subsidie varieert van €500,- tot €1,2 miljoen. De relatie met deze partijen is goed en er is veelal sprake van een jarenlange samenwerking. Wanneer er twijfels zijn over de besteding van het geld, dan wordt dit vooraf besproken en kan dit aanleiding zijn om een Bibob-toets uit te voeren. Alleen wanneer de gemeente overtuigd is van het goed terecht komen van de subsidie, wordt deze ook daadwerkelijk verstrekt.

Aanbestedingen / inkoop

De gemeente koopt op allerlei vlakken diensten en goederen in. Daarbij is in het inkoopbeleid en in de algemene inkoopvoorwaarden van de gemeente vastgelegd dat de Wet Bibob ingezet toepasbaar is. Bij aanbestedingen/inkoop is de Wet Bibob inzetbaar in de sectoren bouw, milieu en ICT. Op het moment dat er vraagtekens zijn bij de (uitvoering door de) aanbieder, voert de gemeente een gesprek om dit helder te krijgen.

Vastgoed- en grondtransacties

Met de Wet Bibob is het nu ook mogelijk om bij vastgoed-en grondtransacties een toets te doen, nog voor er een aanvraag is voor bijvoorbeeld een omgevingsvergunning / vergunning voor de Drank- en Horecawet is aangevraagd. Het gaat bij vastgoedtransacties om een overeenkomst of een andere rechtshandeling van een overheidsinstantie met betrekking tot een onroerende zaak met als doel:

- Het verwerven of vervreemden van een recht op eigendom of het vestigen, vervreemden of wijzigen van een zakelijk recht;
- Huur of verhuur;
- Het verlenen van een gebruiksrecht; of
- De deelname aan een rechtspersoon, een commanditaire vennootschap of een vennootschap onder firma die het recht op eigendom of een zakelijk recht met betrekking tot die onroerende zaak heeft of die onroerende zaak huurt of verhuurt.

Het toepassen van de Wet Bibob is onderdeel van bestaande procedures om te beslissen op een beschikking of het aangaan van een overeenkomst (vastgoedtransacties). De Bibobtoets is daarmee een integraal onderdeel van de aanvraag of de onderhandelingen met het overheidsorgaan als private partij.

Vuurwerk, opslag en verkoop

De APV maakt het mogelijk om een vergunning aan te vragen om vuurwerk op te slaan en te verkopen op de daarvoor bekende dagen. DCMR geeft de gemeente een advies en in datzelfde advies geeft de DCMR aan of zij het, vanuit hun kennis en ervaring met de aanvrager, raadzaam vinden een Bibob-toets uit te voeren. Mede op basis van dit advies besluit de gemeente of er aanleiding is om een Bibob-toets uit te voeren dan wel de vergunning wel/niet te verlenen.

Hoofdstuk 4: Stappenplan

Om ervoor te zorgen dat binnen de gemeente Lansingerland alle handelingen, waarbij de Wet Bibob inzetbaar is, dezelfde procedure doorlopen is een stappenplan opgesteld voor het onderzoek door de gemeente:

<i>Stappen</i>	<i>Toelichting</i>
Stap 0	Nakijken of de aanvraag valt onder een handeling van de overheid waarop de Wet Bibob van toepassing is
Stap 1	Toetsen van de aanvraag/handeling aan de hand van de criteria die van toepassing zijn en passend binnen de beleidsregel van die betreffende aanvraag/handeling (gebruik makend van de indicatorenlijst)
Stap 2	Informatie inwinnen door gemeente (vragenlijst laten invullen door betrokkene(n), informatie opvragen bij diverse partijen zoals justitie, politie, belastingdienst, RIEC, CIE, FIU-NL, formulier artikel 11a Justis)
Stap 3	Beoordelen aard van het risico
Stap 4	Nemen besluit op basis van: - eigen onderzoek door gemeente / DCMR aangaande branche milieu - na onderzoek door het Bureau, na vergewisplicht

Algemene punten in het proces

- Het indienen van een aanvraag bij het Landelijk Bureau Bibob (Bureau) verloopt altijd via Bibob coördinator. Dat geldt ook voor de WABO, omgevingsvergunning en omgevingsvergunning beperkte milieutoets, de DCMR is daar niet voor gemandateerd
- De reguliere doorlooptijd per handeling is van toepassing, het uitvoeren van een interne toets op basis van de Wet Bibob heeft hier geen invloed op
- Op het moment dat er advies aangevraagd wordt bij het Bureau, dan volgt een verlenging van het besluit over de handeling met 8 weken met een mogelijkheid tot uitstel met nog eens 4 weken.

Hieronder wordt elke stap nader toegelicht

Stap 0:

Op het moment dat er een aanvraag binnen komt, op een van de afdelingen, bekijkt de betreffende ambtenaar of deze valt onder een handeling van de overheid waarop de Wet Bibob toepasbaar is en controleert de medewerker de lijst zoals weergegeven in hoofdstuk 2 van dit document.

Stap 1:

Valt de aanvraag onder een van de beleidsvelden, dan zijn de randvoorwaarden in hoofdstuk 3 van toepassing. Hierin staat duidelijk in welke gevallen we wel of niet standaard de Wet Bibob inzetten is of alleen wanneer daar aanleiding voor is.

Stap 2:

Er zijn binnen deze stap twee manieren om informatie in te winnen om aan de hand daarvan een oordeel te vormen over een mogelijk risico. De medewerker van de gemeente laat ten eerste, als onderdeel van de aanvraag, de Bibob-vragenlijst invullen door de betrokkene. Het is van belang dat deze de vragenlijst volledig invult. Onvolledige vragenlijsten neemt de gemeente niet in behandeling. Middels de ingevulde vragenlijst krijgt de medewerker inzicht in: zeggenschap, rechtsvormen, financiering en eigendom/huur/pacht.

Daarnaast voert de gemeente een onderzoek uit binnen (half)open en deels interne bronnen zoals de Kamer van Koophandel, Kadaster, BRP, WOZ, BAG, sociale dienst, register (insolventie, curatele, e.d.),

handhavingsinformatie, gemeentelijke belastingen, politie, justitie en internet. Na afstemming en bij aanleiding wint de Bibob coördinator informatie in bij het RIEC.

Stap 3:

Bij de beoordeling van het risico zijn op hoofdlijnen maar vier punten belangrijk:

- Art. 4 lid 1: weigeren aanleveren gegevens
- Art. 3 lid 6: gepleegde strafbare feiten zoals valsheid in geschrifte, omkoping, afpersing, bedreiging en mishandeling
- Art. 3 lid 1a: A-grond: criminele activiteiten met als doel financieel voordeel behalen (voorbeelden zijn diefstal, heling, hennepsteelt, witwassen, mensenhandel e.d.)
- Art. 3 lid 1b: B-grond: strafbare feiten (zie bovenstaande voorbeelden) plegen die overeenkomen en/of samenhangen met de activiteiten waarvoor een vergunning is aangevraagd of afgegeven dan wel als de vergunning het plegen van strafbare feiten kan faciliteren

De uitkomst van dit gehele proces is te verdelen in drie mogelijke typen van gevaar:

- geen gevaar
- mindere mate van gevaar (aanvullende voorschriften verbinden aan de beschikking gericht op het wegnemen / terugdringen van het gevaar)
- ernstig gevaar

<i>A-grond</i>	<i>B-grond</i>
Beoordeling ernstig gevaar	Beoordeling ernstig gevaar
- feiten en omstandigheden die wijzen op / doen vermoeden dat betrokkene in relatie staat tot strafbare feiten (vermoedens dat crimineel verkregen vermogen wordt benut)	- feiten en omstandigheden die wijzen op / doen vermoeden dat betrokkene in relatie staat tot strafbare feiten die in een soortgelijke situatie zijn gepleegd
- bij vermoeden, de ernst daarvan	- bij vermoeden, de ernst daarvan
- aard van de relatie	- aard van de relatie
- grootte voordelen	- aantal gepleegde strafbare feiten

De weigeringsgrond (A of B-grond) is afhankelijk van de aard van de relatie tot strafbare feiten, het zakelijk samenwerkingsverband, de grootte van het voordeel en het aantal gepleegde strafbare feiten.

Stap 4:

De gemeente kan een besluit nemen op basis van het eigen onderzoek. Op het moment dat er vragen blijven bestaan, kan het Bureau ingezet worden. Het Bureau kan, naast de vragenlijst en informatie uit (half) open bronnen, informatie opvragen bij diverse instanties, de zogenaamde gesloten bronnen.

Voorbeelden daarvan zijn:

- Politie (ook informatie vanuit Team Criminele Inlichtingen)
- OM (ook info uit lopende strafzaken)
- Rechter (vonnissen)
- Justitiële documentatie uit NL en buitenland
- Finance Intelligence Unit (FIU-NL)
- Belastingdienst/FIOD-ECD
- Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)
- Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)
- Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)
- Meldpunt Ongebruikelijke Transacties

- Toezicht Rechtspersonen, Analyse, Controle en Kennisgeving (Track, onderdeel ministerie Veiligheid en Justitie)

Als de gemeente opschaaft naar het Bureau, informeert de gemeente de betrokkene hierover. Dit is een wettelijke verplichting.

Een aanvraag heeft vier mogelijke uitkomsten:

- weigeren vergunning op reguliere weigeringsgrond (er zijn voldoende argumenten aanwezig op grond waarvan de vergunning geweigerd wordt, de Wet Bibob komt daardoor niet aan de orde);
- verlenen vergunning (er is geen gevaar of mindere mate van gevaar dat met aanvullende voorschriften weggenomen kan worden);
- weigeren/intrekken door gemeente op grond van toepassing Wet Bibob (bij ernstig gevaar op of de A-grond of op de B- grond of beiden);
- verzoek om advies bij het Landelijk Bureau Bibob om vervolgens een besluit te nemen (bijvoorbeeld als het ernstig gevaar berust op vermoedens of als de betrokken zelf niet rechtstreeks betrokken is bij een strafbaar feit, maar zijn omgeving wel).

Bijlagen

Bijlage 1

Bestaande Bibob vragenformulier vergunningen en vragenformulieren per onderwerp

Bijlage 2

Indicatorenlijst per onderwerp

Bijlage 3

Artikel 11A formulier

Bijlage 4

Welke informatie mag wel/niet gebruikt worden

Bijlage 1

Bijlage 1.1.

Formulier Wet Bibob en vergunningen Gemeente Lansingerland

Bijlage 1.2.

Bibob vragenformulier met betrekking tot overheidsopdrachten, zoals bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder i, van de Wet Bibob

Bijlage 1.3.

Bibob vragenformulier met betrekking tot subsidiebeschikkingen

Bijlage 1.4.

Bibob vragenformulier met betrekking tot vastgoedtransacties

Bijlage 1.5.

Bibob vragenformulier met betrekking tot vergunningen ex artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Wabo

Bijlage 1.6.

Bibob vragenformulier met betrekking tot overige beschikkingen

Bijlage 2

Bijlage 2.1.

Indicatorenlijst milieubranche

Bijlage 2.2.

Indicatorenlijst openbare inrichtingen

Bijlage 2.3.

Indicatorenlijst subsidies

Bijlage 2.4.

Indicatorenlijst vastgoedtransacties

Bijlage 3

Bijlage 3.1.

Verzoekformulier artikel 11a-bericht

Bijlagen 4

Het is vastgesteld welke informatie wel en niet gebruikt mag worden.

Deze informatie mag wel gebruikt worden:

- bijvoorbeeld gegevens van justitie of politie dat de betrokkene(n) in relatie staat tot relevante strafbare feiten. Dit kunnen onherroepelijke veroordelingen zijn, maar dat is niet noodzakelijk (tipfunctie OvJ).
- lopende (strafrechtelijke) onderzoeken, politiemutaties, anonieme meldingen, onderzoeken van de FIOD e.d. kunnen bijdragen aan de ernst van het vermoeden dat een betrokkene in relatie staat tot die strafbare feiten.
- Ook bestuursrechtelijke maatregelen, zoals bestuurlijke boetes (van bijvoorbeeld de Inspectie SWZ) en vergrijpboetes van de belastingdienst kunnen bijdragen aan de ernst van het vermoeden.
- (vrije) politiemutaties kunnen bijdragen aan de ernst van het vermoeden dat iemand betrokken is bij strafbare feiten. Van belang hierbij is dat de informatie uit de politiemutatie voldoende concreet is (voorzien van datum) en herleidbaar tot een betrokken persoon.
- Ook informatie van de Team Criminele Inlichtingen (TCI) kan bijdragen aan of ondersteunend zijn aan de ernst van het vermoeden dat iemand betrokken is bij strafbare feiten.
- Op basis van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (hierna: WWFT) zijn diverse instellingen en beroepsgroepen (melders), waaronder banken, bij wet verplicht om ongebruikelijke transacties te melden bij de FIU-NL. Het FIU-NL neemt alle meldingen van ongebruikelijke transacties op in een database. Deze registraties kunnen eveneens bijdragen aan de ernst van het vermoeden.
- RIEC / Justis.

Onderstaande informatie mag niet gebruikt worden:

- Anonieme meldingen en berichten uit de media vormen zelfstandig onvoldoende bewijs. Dit is vaak “zachte” informatie, waarbij de betrouwbaarheid niet altijd kan worden vastgesteld, omdat de bronnen van de informatie niet altijd op hun betrouwbaarheid getoetst kunnen worden.
- Herroepelijke veroordelingen waarbij sprake is van een vrijspraak of ontslag van rechtsvervolgning.